

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **C. C. C. a. s., so sídlom: M., IČO: X., zast. advokátom JUDr. Ing. Ľ. N., PhD., so sídlom: M., proti žalovaným: 1/ V. P., nar. X., bytom: J., 2/ Ing. J. H., nar. X., zomr. X., naposledy bytom: N., o zaplatenie 1 389 000,-- Sk s príslušenstvom**, vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. Z-2-34 Cb 506/95, na odvolanie žalovaných v 1. a 2. rade proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 27. marca 2007, č. k. Z-2-34 Cb 506/95-304, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27. marca 2007, č. k. Z-2-34 Cb 506/95-304 voči žalovanému v 1. rade **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

Voči žalovanému v 2. rade odvolacie konanie **z a s t a v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave ako súd prvého stupňa rozsudkom zo dňa 27. 03. 2007, č. k. Z-2-34 Cb 506/95-304 žalovaným v 1. a 2. rade uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 1 389 000,-- Sk a ročný úrok z omeškania vo výške 18% od 16. 04. 1995 do zaplatenia a trovy konania, pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 55 560,-- Sk a trov právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu JUDr. Ing. Ľ. N., č. ú.: X., vedený v U., a. s., VS: X. vo výške 88 578,-- Sk do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že zaplatením jedného zo žalovaných zaniká povinnosť druhého žalovaného.

V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvého stupňa uviedol, že medzi právnym predchodcom žalobcu S. P. B., a. s., B. a žalovaným v 1. rade bola uzatvorená úverová zmluva na poskytnutie úveru v sume 1 300 000,-- Sk, pričom návratnosť úveru bola zabezpečená podpísaním záručnej listiny s firmou S. s. p. – Ing. J. H. dňa 01. 06. 1992.

Žalovaný (majúc na mysli žalovaného v 1. rade) uzatvorenie úverovej zmluvy nepopiera, napáda však jej platnosť vzhľadom k tomu, že fyzicky išli peniaze ručiteľovi, a teda žalovanému v 2. rade. Tento chcel úver splácať, ale z dôvodu, že na majetok jeho firmy bol vyhlásený konkurz, nemal ho z čoho splácať. Prvostupňový súd poukázal na ust. § 497 Obchodného zákonníka (ďalej len ObchZ) a majúc za preukázané skonštatoval, že úverová zmluva medzi právnym predchodcom žalobcu, žalobcom a žalovaným v 1. rade bola uzatvorená platne a rovnako platne bola uzatvorená záručná listina medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným v 2. rade. Žalovaný v 1. rade ako dlžník a žalovaný v 2. rade ako ručiteľ úver z predmetnej úverovej zmluvy nesplácali. Na základe takto zisteného skutkového a právneho stavu veci súd uzavrel, že nárok žalobcu je oprávnený v súlade s § 497 Občianskeho zákonníka (správne malo znieť Obchodného zákonníka), preto návrhu žalobcu vyhovel. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.) podľa zásady úspechu v konaní.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaní v 1. aj 2. rade a odvolaciemu súdu navrhli, aby napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a žalobu zamietol.

Žalovaný v 1. rade namietol, že úver, poskytnutý S. P. B., a. s., B., nikdy nečerpал a žiadnu sumu z tohto úveru vo svoj prospech ani nepoužil. Úverom disponoval a použil na svoje podnikanie žalovaný v 2. rade, ktorú skutočnosť môže potvrdiť technik jeho firmy J. K. a právnik firmy JUDr. J. M.. Žalovaný v 2. rade ručil za splatenie úveru podpísaním záručnej listiny zo dňa 01. 06. 1992, tvoriacej neoddeliteľnú súčasť úverovej zmluvy č. 2321-9033036 rovnako zo dňa 01. 06. 1992, v zmysle ktorej však po tom, ako žalovaný v 2. rade prestal úver splácať, banka nepostupovala. Žalovaný v 1. rade ďalej poukázal na to, že žalovaný v 2. rade nesplatený úver priznal do účtovníctva vo svojom podnikaní medzi svoje záväzky, ktorú skutočnosť môže dosvedčiť jeho hlavná kontrolórka p. V. R. Svoju obranu žalovaný v 1. rade ďalej založil na tvrdení, že má rozpadajúce sa manželstvo s dvomi deťmi, ktoré finančné ťažkosti spôsobené žalovaným v 2. rade veľmi ťažko znášajú. V dôsledku nesplácania úveru žalovaným v 2. rade mu vznikli výdavky spojené s právnym zastupovaním jeho osoby v konaní JUDr. J. S., ako aj trovy konania v celkovej sume 149 886,20 Sk, od 19. 01. 2004 sa na Exekútorskom úrade súdneho exekútora Ing. V. H. vedie voči nemu exekúcia zrážkami zo mzdy na vymoženie pohľadávky 55 560,-- Sk, uhrádza

trovy exekúcie v sume 16 120,-- Sk a súdnemu exekútorovi JUDr. V. K. spláca ďalšiu dlžnú čiastku 61 843,75 Sk v prospech oprávnenej S. S. P. N., ktorej žalovaný v 2. rade v čase, keď podnikal pod menom žalovaného v 1. rade, neodvádzal poistné.

Žalovaný v 2. rade namietol nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa v zmysle § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p. Uviedol, že firma s názvom S. – Ing. J. H. podnikala na základe živnostenského oprávnenia a v obchodnom styku sa riadila Obchodným, nie Občianskym zákonníkom, na základe ktorého by sa nemohla stať ručiteľom pri poskytnutí úveru v S. P. B., a. s., dňa 01. 06. 1992. Riadiac sa Obchodným zákonníkom a zákonom o konkurze a vyrovnaní, vstúpila firma v roku 1994 do likvidácie s tým, že na celý jej majetok boli vykonané dve dražby za účelom uspokojenia veriteľov. Po predmetných dražbách a likvidácii celého majetku firmy zostali veritelia, vrátane S. P. B., a. s., bez finančného uspokojenia. Žalovaný v 2. rade ďalej poukázaním na § 398 a § 401 ObchZ namietol 10-ročnú premlčaciu dobu, končiacu najneskôr 02. 05. 2005, v dôsledku ktorej sa malo súdne konanie zastaviť. V neposlednom rade súdu vytkol, že sa nevysporiadal s dokladmi, ktoré by preukazovali, že žalobca zaplatil S. P. B., a. s., 1 389 000,-- Sk s ročným úrokom 18% od 16. 04. 1995, ktoré v konaní požaduje, vrátane finančných poplatkov.

K odvolaniu žalovaných sa vyjadril žalobca cestou svojho právneho zástupcu, ktorý vo svojom písomnom oznámení zo dňa 07. 10. 2009 uviedol, že žalobca ako veriteľ si svoju pohľadávku prihlásil do konkurzu vyhláseného na majetok žalovaného v 1. rade. Táto bola zo strany správcu konkurznej podstaty zistená. Poukázal na uznesenie Okresného súdu Nitra sp. zn. 32K/32/2007, právoplatné dňa 25. 09. 2008, ktorým menovaný súd konkurz na žalovaného v 1. rade zrušil. Vo vzťahu k žalovanému v 2. rade uviedol, že skutočnosť, že jeho živnostenské oprávnenie zaniklo, nespôsobuje zánik jeho záväzkov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal odvolanie žalovaných podľa § 212 ods. 1 O. s. p., v zmysle ktorého odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj konania, ktorému mu predchádzalo, dospel k záveru, že odvolanie žalovaného v 1. rade je dôvodné, kým vo vzťahu k žalovanému v 2. rade je potrebné odvolacie konanie zastaviť.

Podľa § 201 veta prvá O. s. p., účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje.

Z obsahu spisu vyplýva, že právny predchodca žalobcu - S. P. B., akciová spoločnosť, IČO: 00 681 709, dňa 01. 06. 1992 uzavrela so žalovaným v 1. rade úverovú zmluvu č. 2321-9033036 podľa § 497 a nasl. ObchZ, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru v sume 1 300 000,- Kčs za úrokovú sadzbu 16% p. a. pri splnení podmienok, obsiahnutých v článkoch II. až VII. predmetnej zmluvy, a to za účelom financovania nákupu zásob (č. l. 5 - 10). Poskytnutý úver bol zabezpečený záručnou listinou, podpísanou rovnako dňa 01. 06. 1992 medzi právnym predchodcom žalobcu - S. P. B., akciová spoločnosť a firmou S. s. p., Ing. J. H., zastúpenou Ing. J. H., ktorá podľa § 303 a nasl. ObchZ predmetnou listinou prevzala ručenie za zaplatenie splátky splatného úveru, ako aj úrokov a poplatkov (č. l. 11 - 12). Záručná listina tvorí neoddeliteľnú súčasť úverovej zmluvy.

Z výpisu z obchodného registra Okresného súdu Bratislava I vyplýva, že právny predchodca žalobcu dňom 06. 09. 1996 zmenil obchodné meno na P., a. s. a dňom 28. 03. 2002 na U., a. s.

Zmluvou o postúpení pohľadávky č. 1 zo dňa 08. 12. 2003 (č. l. 152 - 159), uzavretou podľa § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka, právny predchodca žalobcu postúpil na spoločnosť C. C. C., a. s., IČO: X., pohľadávky v celkovom objeme 111 559 888,17 Sk, v počte 96 pohľadávok, medzi aj nimi pohľadávku, vyplývajúcu z úverovej zmluvy č. 2321-9033036 (č. l. 158). Na základe návrhu na zámenu účastníka zo dňa 19. 01. 2004, súdu prvého stupňa doručeným dňa 27. 01. 2004 (č. l. 150), prvostupňový súd uznesením č. k. Z-2-34 Cb 506/95-250 zo dňa 16. 01. 2006, právoplatným dňa 26. 04. 2006 pripustil, aby na strane žalobcu vystúpila z konania U., a. s., B. a na jej miesto vstúpila spoločnosť C. C. C., a. s. (súčasný žalobca). Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 26. 04. 2006.

Ďalej je zo spisového materiálu zrejmé, že na majetok dlžníka V. P., nar. X., t. j. žalovaného v 1. rade, bol uznesením Okresného súdu Nitra č. k. 32K/32/2007-126 zo dňa 28. 11. 2007, vyhlásený konkurz podľa § 20 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len ZoKR). Za správcu konkurznej podstaty bol ustanovený JUDr. T. P. Súd súčasne podľa § 106 ods. 1 a 3 ZoKR, uznajúc konkurz za malý, otvoril malý konkurz. Uznesenie

bolo v Obchodnom vestníku č. 234B/2007 zverejnené dňa 04. 12. 2007 pod č. K005634, ktorým dňom nastali právne účinky vyhlásenia konkurzu, týmto dňom sa dlžník stal úpadcom a oprávnenie úpadcu nakladať s majetkom, podliehajúcim konkurzu, ako aj oprávnenie konať za úpadcu vo veciach týkajúcich sa tohto majetku, prešli vyhlásením konkurzu na správcu (§ 23 ods. 1, § 44 ods. 1 ZoKR). Vyhlásenie konkurzu na majetok žalovaného v 1. rade malo za následok prerušenie odvolacieho konania (§ 47 ods. 1 ZoKR) a keďže k prerušeniu súdnych (a iných) konaní o nárokoch, ktoré sa týkajú majetku patriaceho do konkurznej podstaty, alebo ktoré majú byť uspokojené z tohto majetku, dochádza priamo zo zákona, nebolo potrebné, aby odvolací súd o tejto skutočnosti vydal rozhodnutie. Súd konkurz po splnení konečného rozvrhu výťažku uznesením č. k. 32K/32/2007-305 zo dňa 03. 09. 2008, podľa § 102 ods. 2 ZoKR, zrušil. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 25. 09. 2008 a bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 239B/2008. Z predmetného uznesenia v spojení so zverejnením schváleného konečného rozvrhu výťažku v Obchodnom vestníku pre nezabezpečených veriteľov v konkurznom konaní na majetok žalovaného v 1. rade (OV č. 164B/2008) súd zistil, že zástupca veriteľov dňa 26. 06. 2008 správcovi konkurznej podstaty oznámil, že schválil návrh výťažku, zverejnený v Obchodnom vestníku č. 122 zo dňa 25. 06. 2008. Na základe rozhodnutia zástupcu veriteľov, správca bol povinný uspokojiť žalobcu ako nezabezpečeného veriteľa vo výške 69 836,73 Sk, ktorú sumu mu dal aj zaplatiť, a to dňa 30. 07. 2008.

Vzhľadom na vyššie uvedené, tvrdiac, že žalobca mal svoju pohľadávku do konkurzného konania riadne prihlásenú a z výťažku speňaženia bol uspokojený, správca konkurznej podstaty JUDr. T. P. písomným podaním zo dňa 27. 07. 2009, odvolaciemu súdu doručeným dňa 28. 07. 2009, oznámil, že na odvolaní žalovaného v 1. rade netrvá a toto ďalším písomným podaním zo dňa 06. 08. 2009, tunajšiemu súdu doručeným dňa 10. 08. 2009, vzal v celom rozsahu späť v zmysle § 207 ods. 2 O. s. p. Vo vzťahu k tomuto späťvzatiu je však potrebné zdôrazniť, že k nemu došlo až po tom, ako konkurzný súd uznesením sp. zn. 32K/32/2007 zo dňa 03. 03. 2009 odvolal JUDr. T. P. z funkcie správcu (zverejnené v Obchodnom vestníku č. 46B/2009), preto je toto späťvzatie bezpredmetné a nemožno naň prihliadnuť.

V nadväznosti na uvedené odvolací súd výzvami zo dňa 06. 09. 2012 a 26. 10. 2012 vyzval žalovaného v 1. rade o zaslanie vyjadrenia, či so späťvzatím jeho odvolania zo dňa 26. 05. 2007 (č. l. 310), správcom konkurznej podstaty súhlasí. Žalovaný však vzhľadom

na to, že nemá vedomosť o tom, o aké späťvzatie ide a s akými následkami, sa k späťvzatu vyjadriť nevedel.

Rovnako odvolací súd výzvami zo dňa 06. 09. 2012 a 26. 10. 2012 vyzval žalobcu o oznámenie, či vzhľadom na zastavenie dedičského konania po žalovanom v 2. rade, ako aj skutočnosť, že jeho pohľadávka bola v konkurznom konaní, vyhlásenom na majetok žalovaného v 1. rade uspokojená, na podanej žalobe naďalej trvá. Žalobca na výzvy odvolacieho súdu do dnešného dňa nereagoval.

Žalobca si podanou žalobou uplatnil nárok na zaplatenie 1 389 000,-- Sk aj s príslušenstvom. Z výsledkov konkurzného konania, vyhláseného na majetok žalovaného v 1. rade vyplýva, že pohľadávka žalobcu bola uspokojená v sume 69 836,73 Sk, ktorú mu správca konkurznej podstaty dňa 30. 07. 2008 aj zaplatil. Z výsledkov doterajšieho konania však nie je zrejmé, či nárok žalobcu vo zvyšnej časti bol uspokojený, v akej výške, resp. či na žalobe trvá aj naďalej. Rovnako žalovaný v 1. rade sa nevedel vyjadriť, či trvá na späťvzati odvolania, ktorá skutočnosť má vplyv na ďalší priebeh konania. V tejto súvislosti bolo preto potrebné napadnutý rozsudok vo vzťahu k odvolaniu žalovaného v 1. rade zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie za účelom doplnenia dokazovania ku skutočnostiam relevantným pre ďalší priebeh konania. Bude úlohou súdu prvého stupňa, aby v novom konaní zistil (a to prípadne aj osobným vypočutím účastníkov konania), či žalobca na podanej žalobe trvá, resp. v akom rozsahu, opakovane preskúmal odvolanie žalovaného v 1. rade, výsledky konania vyhodnotil postupom podľa § 132 O. s. p. a vec opätovne právne posúdil.

Pokiaľ ide o odvolanie žalovaného v 2. rade, vo vzťahu k jeho osobe bolo potrebné odvolacie konanie zastaviť.

Pôvodne žalovaným v 2. rade bola fyzická osoba, podnikajúca na základe živnostenského oprávnenia pod obchodným menom Ing. J. H. S., s miestom podnikania: D., IČO: X., ktorá svoju podnikateľskú činnosť ukončila ku dňu 26. 09. 2002. Fyzická osoba – živnostník ručí za záväzky zo svojej podnikateľskej činnosti neobmedzene celým svojím majetkom (firemným aj súkromným).

Spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva (§ 19 O. s. p.).

Podľa § 103 O. s. p., kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 107 ods. 1 O. s. p., ak účastník stratí spôsobilosť byť účastníkom konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd posúdi podľa povahy veci, či má konanie zastaviť alebo prerušiť, alebo či môže v ňom pokračovať.

Vyššie citované zákonné ustanovenie § 103 O. s. p. ukladá súdu povinnosť v každom štádiu konania prihliadnuť na to, či sú splnené zákonom stanovené podmienky (procesné podmienky konania) tak, aby súdne konanie mohlo prebehnúť a súd mohol vydať rozhodnutie. Medzi základné procesné podmienky, ktoré má súd povinnosť skúmať aj bez návrhu po celý čas konania, je spôsobilosť byť účastníkom konania, teda mať procesné práva a povinnosti, ktoré zákon účastníkom priznáva alebo ukladá. Jej predpokladom je hmotnoprávna subjektivita vo význame spôsobilosti mať práva a povinnosti podľa hmotného práva. Hmotnoprávna spôsobilosť mať práva a povinnosti zaniká smrťou fyzickej osoby, prípadne jej vyhlásením za mŕtvu (§ 7 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka). Ak po začatí súdneho konania účastník stratí spôsobilosť byť účastníkom konania (§ 19 O. s. p.), postup súdu v konaní upravuje ustanovenie § 107 O. s. p. Je vecou súdu, aby podľa povahy veci posúdil, či smrť účastníka bráni ďalšiemu pokračovaniu v konaní, alebo či v ňom možno pokračovať s právnymi nástupcami zomrelého účastníka konania. Procesnými nástupcami zomrelého účastníka sa stávajú jeho dedičia.

Odvolací súd konajúci o odvolaní žalovaného v 2. rade v priebehu odvolacieho konania zistil, že Ing. J. H., nar. X. v Tvrdošíne, dňa X. zomrel. Dedičské konanie po menovanom poručiťovi bolo vedené na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 22D/106/2010, ktorý uznesením zo dňa 29. 05. 2012, právoplatným dňa 28. 06. 2012, konanie podľa § 175h ods. 1 O. s. p. zastavil, pretože poručiť nezanechal žiaden majetok. V dôsledku zastavenia dedičského konania pre nemajetnosť poručiťa, odvolací súd nemá možnosť v konaní o odvolaní, ktoré podal nebohý žalovaný v 2. rade, pokračovať s jeho právnymi nástupcami.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O. s. p.), v ktorom rozhodne i o trovách konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.). Bude úlohou súdu prvého stupňa, aby sa v novom konaní

s vytknutými vadami vysporiadal a svoje rozhodnutie náležite odôvodnil, rešpektujúc ust. § 157 ods. 2 O. s. p. Súd prvého stupňa je právnym názorom odvolacieho súdu viazaný (§ 226 O. s. p.).

Odvolacie konanie voči žalovanému v 2. rade odvolací súd podľa § 211 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 107 ods. 1 O. s. p. zastavil.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 12. 05. 2011).

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 31. januára 2013

JUDr. Alena Priecelová , v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová